Írta: Kürtössy Péter
2011. november 11. péntek, 10:35 - Módosítás: 2016. szeptember 11. vasárnap, 08:07

A gráci Leechkirche

Stájerország (régebben Stíria) Ausztria második legnagyobb tartománya. Évszázadokig Magyarország közvetlen szomszédja, hiszen 1918-ig, az elcsatolásig közös határa volt Zala és Vas megyével. Így érthető, hogy történelmünk számos ponton érintkezett, elég csak IV. Béla és V. István, esetleg Mátyás király nevét megemlítenünk. De ha a tartomány székhelyére, Grácra gondolunk, sokaknak beugorhat akár Pázmány Péter neve is.

Grác legrégebbi templomát a Geidorf nevezetű városrészen találjuk. A Leechkirche dombra épült, nevét is innen kapta. A Leech szó az ónémet ’hleo’ szóból származik, jelentése: halomsír. Ez arra enged következtetni, hogy a halmok tényleges szerepéről való tudás egészen az első évezredig megőrződött, holott az idők folyamán számos nép: kelták, germánok, vendek és avarok is lakták e területet.

A templom kora gótikus stílusban épült. Építését már 1255-ben megkezdték, de valójában 1275-1293 között készült el. Nyugati kapuja felett található egy értékes, homokkőből készült Madonnát a gyermekkel ábrázoló szobor, mely a 13. században készült. Művészi értékű üvegfestményei szintén a 13-14. században készültek, s a legutóbbi restaurálás alkalmával középkori falfestmények is előkerültek (Piéta). Két tornyát egy nagyobb felújításkor, 1500 körül építették hozzá. Ma látható berendezése barokk stílusú. A Német Lovagrend egykori temploma 1985 óta egyetemi templomként is üzemel.

A mostani templom helyén azonban már korábban is állt egy kápolna, mely Szent Kunigunda tiszteletére lett felszentelve. Kunigunda, Orsolya mártírszent útitársa, a Rajna-vidékének hajdan

kedvelt szentje volt, magyarországi ismertsége meglehetősen korlátozott, neki szentelt templomról nem is tudunk a Kárpát-medencében. Tisztelete azonban a cipszerek körében élt, erről tanúskodik például a bártfai templom egyik oltára. A kápolna 1202-ben épült, 1233-ban került a Német Lovagrend birtokába, s 1250-ben semmisült meg. Az 1991-94 között végzett restaurálási munkálatok során feltárták többek között e kegyhely alapját, falrészleteit.

A templomnak magyarokhoz fűződő kapcsolata meglehetősen sajátságos, erről a bejárat előtt álló kis információs tábla is beszámol: „1250. von den Ungarn zerstört" azaz 1250-ben a magyarok elpusztították. 1250-ben a stájer és osztrák urak betörtek Magyarországra. IV. Béla király e rablótámadásra szokatlanul nagyméretű hadjárattal válaszolt. Szűcs Jenő, neves történészünk azt feltételezte, hogy Béla a tatárbetörés miatt az ország súlypontját a nyugati országrészbe akarta áthelyezni, ennek azonban ellentmond az, hogy hamarosan kivonta csapatait Stájerországból. Az mindenesetre tény, hogy az 1254. május 1-én megkötött pozsonyi béke alapján Stájerországot kettéosztották, s a Semmeringtől délre eső terület a Magyar Királyság melléktartománya lett egészen 1260-ig. Kormányzását először Gutkeled István szlavón bán, majd IV. Béla fia, István herceg (a későbbi V. István) látta el, aki felvette a Stíria hercege címet is.

A templomról panoráma kép itt tekinthető meg: **MEGNÉZEM**

A fényképeket Kovács Dénes készítette.

Források:

A templom honlapja: **MEGTEKINTEM**
Bálint Sándor: Ünnepi kalendárium I. Szent István Társulat. Budapest, 1977. 458.
Vízkelety András: A Leuveni Kódex egyik középkori állomáshelye. Magyar Könyvszemle 116. évf. 2000. 3.szám

LEECHKIRCHE
(MARIA AM LEECH)
1202 ZU EHREN DER HL.KUNIGUNDE GEWEIHT.
1233 DEM DEUTSCHEN RITTERORDEN ÜBERGEBEN.
1250 VON DEN UNGARN ZERSTÖRT.
1275 - 1293 NEU ERBAUT.
FRÜHGOTISCHE GLASMALEREIEN 13./14.JH.
IM TYMPANON
„THRONENDE MADONNA MIT KIND"
FRÜHGOTISCHE STEINPLASTIK.
ENDE DES 13.JH.